

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የከተማ ልማትና ቤቶች ሚኒስቴር
የፌዴራል የከተሞች የሥራ እድል ፈጠራ እና
የምግብ ዋስትና ኤጀንሲ

የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ
ሞዴል መመሪያ ቁጥር 701/2013
(ተሻሻሎ የቀረበ)

ግንቦት/2010 ዓ.ም
አዲስ አበባ

መግቢያ

መንግሥት በከተሞች የኢኮኖሚና ማህበራዊ ዕድገትን ለማፋጠን ከቀየሳቸው ስትራቴጂዎች መካከል አንዱ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ በመሆኑና ስትራቴጂውን በብቃት ለመፈጸም ብቁ የሰው ኃይል፣ ተፈላጊና አዋጭ ቴክኖሎጂ አቅርቦትና የአሰራር ስርዓት ወሳኝ ሚና ያላቸው በመሆኑ፤

በሀገሪቱ የሚገኙ የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ገበያን መሠረት ያደረጉ እና በጥራት፣ በምርታማነት፣ በጊዜና በዋጋ ተወዳዳሪ የሆኑ ምርቶችንና አገልግሎቶችን ለማቅረብ እንዲችሉ ፍላጎትን መሠረት ያደረገ እና በኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂው በተቀመጠው አቅጣጫ መሰረት የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን አገልግሎት በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ለመስጠት የሚያስችል የአሰራር መመሪያ በ2003 ዓ.ም ተዘጋጅቶ ባለፉት አመታት ተግባራዊ በመደረጉ አበረታች ውጤቶች የተመዘገቡ መሆናቸውን መገንዘብ የተቻለ በመሆኑ፤

በየደረጃው ያሉ አስፈጻሚ አካላት ማለትም የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ፣ የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲና የአነስተኛ ፋይናንስ አቅራቢ ተቋማት ተቀናጅተው ያላቸውን የሰው ኃይል አቅም በማጉልበትና ሀብታቸውን በማንቀሳቀስ በ2ኛው የእድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ዘመን ብቁና ተወዳዳሪ ኢንተርፕራይዞች ለማፍራት የድርሻቸውን እንዲወጡ ከአዲሱ የኤጀንሲው ተልዕኮ እና ከነገራዊ ሁኔታ ጋር በማገናዘብ ከዚህ ቀደም ይሰራበት የነበረውን የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን አገልግሎት አሰጣጥ የነበሩትን ክፍተቶች ለመሙላት በሚያስችል መልኩ በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ መሰረት

የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ ድጋፍ መመሪያ የኢንተርፕራይዞችን የዕድገት ደረጃ እና የኤጀንሲውን ተልዕኮ ታላቢ ያደረገና ወጥነት ያለው ሞዴል መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ እንዲሁም በዘርፉ የሚሰማሩ ኢንተርፕራይዞች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ በመምጣቱ ካለው ነባራዊ ሁኔታ አንጻር ለሁሉም ኢንተርፕራይዞች የሚያስፈልገውን ድጋፍ ከኪራይ ሰብሳቢነት የጸዳ፣ አሳታፊ፣ ፍትሃዊና ውጤታማ በሆነ መንገድ ለማቅረብ ይቻል ዘንድ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 374/2008 አንቀጽ 14 መሠረት ይህ ሞዴል መመሪያ ተሻሽሎ ተዘጋጅቷል።

ክፍል አንድ
አጠቃላይ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ ድጋፍ ለመስጠት የወጣ ሞዴል መመሪያ ቁጥር 701/2013 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም እስካልተሰጠው ድረስ በዚህ መመሪያ ውስጥ፤

- 1) "የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት" ማለት የኢንተርፕራይዞቹን ችግር የለየና በፍላጎት ላይ የተመሠረተ የተሟላ መረጃ ማደራጀትና የመስጠት፣ ሥልጠና ድጋፍ ፣ የቴክኖሎጂ ልማት፣ ግብይት፣ ምርጥ ተሞክሮ ቅመራና ማስተላለፍን የሚያካትት ድጋፍ ነው።

- 2) "ሥልጠና" ማለት በጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት በንግድ ሥራ አመራርና በቴክኒክና ሙያ የሠልጣኞችን አመለካከት፣ ዕውቀትና ክህሎት የሚያሳድግና በአዎንታዊ መልኩ የባህሪና የአሰራር ለውጥ የሚያመጣ የአጭር የመካከለኛና የረጅም ጊዜ የመማማር ሂደት ነው።

- 3) "የቴክኒክና ሙያ ሥልጠና" ማለት በጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ዘርፎች ለተሠማሩና ለሚሠማሩ የነብረተሰብ ክፍሎች ፣ ባለሙያዎች እንድን ምርት ወይም አገልግሎት በብቃት ለማቅረብ ፣ ጥራትና ምርታማነትን በቀጣይነት ለማሻሻል፣ የፈጠራ ሥራዎችን ለማበረታታት አመለካከት፣ ዕውቀትና ክህሎት በማሳደግ በተሰማሩበት ወይም በሚሰማሩበት መስክ ላይ እሴትን በመጨመር ልማትን ለማፋጠን እንዲያስችል የሚሰጥ ሙያዊ ሥልጠና ነው።

- 4) "የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት የድጋፍ ማዕቀፎች" ማለት የቴክኒካል ክህሎት፣ የቴክኖሎጂ ድጋፍ፣ የኢንተርፕራይዘር እና የጥራትና ምርታማነት/ካይዘን/ ድጋፍ የሚያጠቃልል ድጋፍ ማለት ነው።

- 5) "ማምረቻ መሳሪያ" ማለት፡- የተለያዩ ጥሬ ዕቃዎችን በመጠቀም ምርትን ለማምረት እና አገልግሎት ለመስጠት የሚያገለግሉ የተለያዩ በሰው ሐይል ፣ በእንስሳት ጉልበት የሚሳቡ እና በአማራጭ የሃይል ምንጮች የሚሰሩ፣ መሳሪያዎችና ማሽነሪዎች ማለት ነው።

- 6) "ፈጻሚ አካላት" ማለት ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች አገልግሎት ለመስጠት የተዋቀሩ የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና

ምግብ ዋስትና ኤጀንሲዎች፣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲዎች፣ አነስተኛ ፋይናንስ ተቋማት እና የካፒታል ፋይናንስ እቃዎች አቅራቢ አክሲዩን ማህበራት ያጠቃልላል።

7) "የትብብር ስልጠና ስርዓት" ማለት ሠልጣኙ አብዛኛውን የስልጠና ጊዜ በኩባንያዎች ውስጥ በተግባር እየሰራ የሚሰለጥንበትና ኢንዱስትሪውም ስልጣኙን በሚፈለገው ደረጃ በማብቃት ለሥራው ብቁ አድርጎ ለማቅረብ የሚቻልበት ዘዴ ሲሆን ተቋማት ከኢንተርፕራይዞች /ቀጣሪ ድርጅቶች ጋር በመሆን በጋራ ጥቅም ላይ የተመሰረተ የትብብር ሥልጠና የሚያካሂዱበት ሥርዓት ነው።

8) "የኩባንያ ዉስጥ ስልጠና" ማለት የኢንዱስትሪው ሠራተኞች ከአዳዲስ አሰራሮችና ቴክኖሎጂዎች ጋር እንዲተዋወቁ፣ ቴክኖሎጂዎችን አሟጠው በመጠቀምና በማሻሻል ምርታማነትን ብቃትንና ብሎም የኢንዱስትሪውን ዓለም-አቀፋዊ ተወዳዳሪነት ማሳደግ እንዲችሉ ለማድረግ የሚጠቅም የሰው ኃይል ማጎልበቻ የስልጠና ዜዴ ነው።

9) "ቴክኖሎጂ" ማለት አንድን ግብዓት በቀላሉ ገበያ ላይ ሊውል ወደሚችል ምርት የመለወጥ ሂደት ሲሆን ቁሳዊ፣ ዕውቀታዊ፣ ሰነዳዊና አደረጃጀት/አሰራር ክፍሎችን ያካተተ ነው።

10) "የእሴት ሰንሰለት" ማለት አንድ ለገበያ የሚቀርብ ምርት ከጥሬ ዕቃ ጀምሮ እስከ ፍጆታ እስከዋለበት ጊዜ ድረስ ለምርቱ አስተዋዕክ የሚያደርጉና እሴቶች የሚጨምሩ ተዋናዮችና የሥራ ሂደቶች የሚተሳሰሩበት ነው።

11) "የዕሴት ሰንሰለት ትንተና" ማለት የአንድ ምርት የአሰራር ሂደትን በመዘርዘርና በመተንተን የቴክኖሎጂ ክፍተቶችን በእውቀት፣ በቁስ፣ በአሰራርና በአደረጃጀት በመለየት በአሰራሩ ላይ ክፍተት ያመጣውንና ቢሻሻል የሚያመጣውን ፋይዳ ለይቶ መፍትሄውን የማስቀመጥ ሂደት ነው።

12) "የአዋጭነት ትንተና" በእሴት ሰንሰለት ትንተና መስፈሪት የተለየውን ቴክኖሎጂ አማራጮችን በማፈላለግ ከምርታማነት፣ ከምርት ጥራት፣ ከጉልበት አጠቃቀምና ከወጪ አንጻር ገምግሞ ቴክኖሎጂው ለማምረት፣ ለመግዛት ወይም ለማሻሻል የሚያስችል የአሠራር ሂደት ነው።

13) "ንድፍ" ማለት አንድን ቴክኖሎጂ በወጥነት ደረጃውን ጠብቆ እንዲባዛ ለማገዝ የቴክኖሎጂ ስኬትና ምስል፣ የአመራሪት ሂደት፣ የሚያስፈልጉ ጥሬ ዕቃዎችን ዝርዝር የያዘ ሰነድ ነው።

14) "ቴክኖሎጂ ማቀብ" ማለት አንድን የተመረጠ ቴክኖሎጂ በብቃትና በዘላቂነት ደረጃውን ጠብቆ ለማሸጋገር የቴክኖሎጂውን ንድፍና ናሙና በማዘጋጀት ፈትሾ የማጠናቀቅ ሥራ ነው።

15) "ቴክኖሎጂ ሽግግር" ማለት አንድ የታቀበ ቴክኖሎጂ ፈላጊ ኢንዱስትሪዎችንና አብዥዎችን በመለየትና በማብቃት ቴክኖሎጂውን ከአመንጪዎች ወደ ተጠቃሚዎች የማስተላለፍ ሂደት ነው።

16) "የሙያ ብቃት ምዘና" ማለት አንድ ባለሙያ በተዘጋጀው የሙያ ደረጃ መስፈርት መሰረት የሚጠበቅበትን ብቃት መያዙ የሚረጋገጥበት ስርዓት ነው።

17) "የምርት ሂደት (production process) " ማለት የሰው ኃይል፣ የተፈጥሮ ሃብትና የማምረቻ መሣሪያን በማቀናጀት ጥሬ ሃብትን ወደ ልዩ ልዩ ምርቶች የመቀየር ወይም አገልግሎት የመስጠት እንቅስቃሴ ነው።

18) "ምርት (production)" ማለት በማምረት ወይም አገልግሎት በመስጠት እንቅስቃሴ የሚገኝ ተጨባጭ ውጤት ነው።

19) "ጥራት (Quality)" ማለት አንድ ምርት በተጠቃሚው ተፈላጊ የሆኑና እንዲሟሉ የሚጠበቁ ልዩ ልዩ መስፈርቶችን ሙሉ በሙሉ አሟልቶ የመገኘት ብቃት ነው።

20) "የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን ድጋፍ ሰጪ ባለሙያ" ማለት በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ለኢንተርፕራይዞች የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት የሚሰጥ አሰልጣኝ ማለት ነው።

21) "የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን ፋሲሊቴተር" ማለት በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት የሚሰጠውን የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት ለማመቻቸት የተመደበ የአንድ ማዕከል አገልግሎት ባለሙያ ነው።

22) "ጠቅላላ ካፒታል" ማለት ህንፃን ሳይጨምር ከኢንተርፕራይዞች ጠቅላላ የቢዝነስ ሀብት ላይ ዕዳው ተቀንሶ የሚገኘው ካፒታል ማለት ነው።

23) "ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ " ማለት የኢንተርፕራይዞችን ባለቤት፣ የቤተሰብ አባላትና ተቀጣሪ ሰራተኞች ጨምሮ እስከ አምስት ሰዎች

ቀጥሮ የሚያስማሩና የጠቅላላ ካፒታሉ መጠን ህንፃን ሳይጨምር በአገልግሎት ዘርፍ ከብር 50,000 (ሃምሳ ሺህ) ወይም በኢንዱስትሪ ዘርፍ ከብር 100,000 (አንድ መቶ ሺህ) ያልበለጠ ኢንተርፕራይዝ ነው።

24) "አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ" ማለት የኢንተርፕራይዞችን ባለቤት፣ የቤተሰብን አባላትና ተቀጣሪ ሰራተኞችን ጨምሮ ከ6 እስከ 30 ሰዎች የሚያስማሩና የጠቅላላ ካፒታል መጠን ሕንፃን ሳይጨምር በአገልግሎት ዘርፍ ከብር 50,001 (ሃምሳ ሺህ አንድ) እስከ 500,000 (አምስት መቶ ሺህ) ወይም በከተማ ግብርና፣ በባህላዊ ማዕድን ማምረትና በግንባታ ዘርፍ ከብር 100,001 (አንድ መቶ ሺህ አንድ) እስከ 1.5 ሚሊዮን ያልበለጠ ኢንተርፕራይዝ ነው።

25) በዚህ መመሪያ ውስጥ በወንድ ያታ የተገለጸው የሴትንም ያታ ያካትታል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በኢትዮጵያ ከተሞች በሚገኙ የከተማ ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. ዓላማ

በከተሞች ለጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት በመስጠት በገበያ ብቁና ተወዳዳሪ ሆነው ሰፊ የሥራ ዕድል እንዲፈጥሩና ገቢያቸው እንዲሻሻል ማድረግ።

5. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት መርሆዎች

- 1) የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች መፈልፈያና የቴክኖሎጂ ሽግግር ማዕከላት እንዲሆኑ ማድረግ፤
- 2) በገበያ ፍላጎት የሚመራ፣ የተቀናጀና የተዋሃደ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት መስጠት፤
- 3) ግልፀኝነትን፣ ተጠያቂነትን፣ ታማኝነትን እና ተደራሽነትን የተላበሰ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት መስጠት፤
- 4) የኢንተርፕራይዞች እድገትና ጥቅም የእኔም ጥቅም ነው ብሎ በማመን መንቀሳቀስ፤
- 5) ለነገርና ሞዴል ኢንተርፕራይዞች ቅድሚያ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት መስጠት እንዳለበት አምኖ መንቀሳቀስ፤
- 6) ቴክኖሎጂን መቅዳትና ማሸጋገር ለኢንተርፕራይዞች ቁልፍ የእድገት መሠረት መሆኑንና ለኢኮኖሚ እድገትም ትልቅ መሳሪያ መሆኑን አምኖ መተግበር

ክፍል ሁለት

የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አቅርቦት

6. የሰው ኃይል ልማት

የሰው ኃይል ልማት የአመለካከት፣ የዕውቀትና የክህሎት ለውጥ ማምጫ መሳሪያ በመሆኑ የሥልጠና ድጋፍ ከሥልጠና ፍላጎት ዳሰሳ እስከ ሙያ ብቃት ምዘና ድረስ የሚከናወን ዝርዝር ተግባር ነው።

1) የሰው ኃይል ገበያ ጥናት (Labour market analysis)

- ሀ) የሰው ኃይል ገበያ ጥናት እንደአስፈላጊነቱ በየዓመቱ የናሙና ዘዴ በመጠቀም በተመረጡ የሥራ ዘርፎችና ነገር ኢንተርፕራይዞች በፌደራልና በክልል የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ ይከናወናል፤
- ለ) በሰው ኃይል ገበያ ጥናቱ መሰረት ከፌደራል ጀምሮ በየደረጃው የሚገኙ የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ጽ/ቤቶች በተዋረድ በጥቃቅን አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ዘርፍ የሚሰማራውን የሰው ኃይል በሙያ፣ በደረጃና በብዛት በመለየት አዘጋጅተው ለቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ይሰጣሉ።
- ሐ) ሙያዎችን የመለየትና ሃገር አቀፍ የሙያ ደረጃዎችን የማዘጋጀት ተግባር በፌደራል የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና አመቻችነት ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን ጨምሮ በሥራ ዓለም ያሉ ባለድርሻዎችና በየኢንዱስትሪ ዘርፉ ባለሙያዎች

መሪነት ይከናወናል። ዓለምአቀፍ ምርጥ ተሞክሮዎችና የሙያ ደረጃዎች በግብዓትነት ይወሰዳሉ።

መ) በተዘጋጀው የሙያ ደረጃ መሰረት የክልል የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ቢሮ/ኤጀንሲ ተቋማት የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲን በማሳተፍ ስርዓተ ትምህርትና የማሰልጠኛ ማንዋል ያዘጋጃሉ።

ሠ) ነባር ጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን በተዘጋጀው የሙያ ደረጃ መሰረት የሙያ ብቃት ምዘና እንዲያገኙ ማድረግ ክፍተታቸውን ለይቶ ማብቃት፤

2) የሥልጠና ቅድመ ዝግጅት

ሀ) በዘርፉ ለተሰማሩና ለሚሰማሩ የጎብረተሰብ ክፍሎች ስለ ስልጠና አስፈላጊነትና ጠቀሜታ በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች በመጠቀም ተከታታይነት ያለው የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት መስጠት፤

ለ) በሥልጠና ገበያ ጥናት ተለይተው በታወቁ ፍላጎቶች መሠረት ሥልጠና ለመስጠት የሚያስችሉ ቅድመ ሁኔታዎችን ማመቻቸት፤

(1) ሰልጣኞችን በሙያ ደረጃ፣ በእድሜ፣ በሥራ ልምድና በኢንተርፕራይዞች የስራ ዘርፍ እና የዕድገት ደረጃ በመለየት ለሥልጠና ዝግጁ ማድረግ፤

(2) የስልጠና ቦታ፣ ዘዴና ጊዜ ለይቶ መርሀ ግብር ማዘጋጀት፤

(3) በመርሀ ግብር መሰረት ለተመረጡ የስልጠና ርዕሶች አሰልጣኝ መመደብ፤

(4) ስልጠና የሚያስፈልጉ ማንዋሎች፣ ሎጂስቲክስ፣ በጀትና ሌሎች የማሰልጠኛ ግብዓቶች በማሟላት ሥልጠናውን ማከናወን፤

(5) ወጥነት ያለው የስልጠና ቅድመ ዝግጅት ለማከናወን የሚዘጋጀው መርሀ ግብር የአሰልጣኝ ምደባ፣ የስልጠና ቦታ፣ ዘዴና ጊዜ ዝግጅት የሚይዛቸው ዋና ዋና ተግባራት ይሆናሉ።

3) የስልጠና አገልግሎት ተጠቃሚ ለመሆን የሚያበቁ መስፈርቶች

ሀ) በሥልጠና ፍላጎት ጥናት መሰረት የተለየ፤

ለ) በግልም ሆነ በማህበር ለመሰልጠን ፍላጎት ያለውና ጥያቄውንም በማመልከቻ የሚያቀርብ፤

ሐ) ስልጠናው የሚጠይቀውን የትምህርት ዝግጅትና የሥራ ልምድ ያሟላ፤

መ) በሥልጠና ያገኘውን እውቀትና ክህሎት ሥራ ላይ ለማዋል ዝግጁ የሆነ፤

ሠ) በተዘጋጀው የሙያ ደረጃ መሰረት የብቃት ማረጋገጫ ምዘና ለመውሰድ ፍቃደኛ የሆነ

4) የሥልጠና አፈጻጸም

ሥልጠናዎች የኢንተርፕራይዞችን የስራ ጊዜ በማይሻማ መልኩ በዋናነት በመደበኛ የስራ ሰዓት ጊዜ ሆኖ እንዲከናወኑ በማታ፣ በበዓልና ዕረፍት ቀናት ጨምሮ እንዲሰጥ ይደረጋል። በስልጠና አፈጻጸም የሚከተሉት ተግባራት ይከናወናሉ።

ሀ) በስልጠና መስፈርቶችና በመርሀ ግብሩ መሰረት ስልጣኞችን መመዘገብና መደልደል፤

ለ) በተለያዩ የስልጠና ዘዴዎች ስልጠና መስጠት፤

ሐ) በስልጠናው የተገኘውን የእርካታ ደረጃ መጠይቅ በማስሞላትና ተጠቃሚዎችን በማወያየት አፈጻጸሙን መገምገም፤

መ) ስልጣኞች የብቃት ምዘና እንዲወስዱ ድጋፍና ክትትል ማድረግ፤

ሠ) የስልጠና አፈጻጸም ሪፖርት ማዘጋጀት፤

ረ) ስልጠናው ያመጣውን ለውጥ በስራ ቦታ ላይ በመገኘት ውጤቱን መገምገም፤

ሸ) በስራ ላይ ላሉ ነባር ኢንተርፕራይዞች በተዘጋጀው የሙያ ደረጃ መሰረት የብቃት ማረጋገጫ ምዘና እንዲወስዱ ድጋፍና ክትትል ማድረግ።

5) የሥልጠና አሰጣጥ ስልት

ሀ) በዘርፉ የተሰማሩ/የሚሰማሩ ኢንተርፕራይዞች ወደ ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት በማስገባት ባለባቸው የሙያ ክፍተት ላይ የተመሠረተ ተግባር ተኮር ሥልጠና እንዲሰጥ ይደረጋል፤

ለ) ስልጠናው በተቋም ውስጥ፣ በትብብር ስልጠና እና በኩባንያ ውስጥ የሚሰጥ ሲሆን መደበኛ ባልሆኑ ፕሮግራሞች በሚሰጡ የብቃት አሃዶች ላይ ያተኩራል።

ሐ) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በግል ወይም በንግድ ማህበር ተደራጅተው ያለባቸውን የቴክኒክና የሙያ ክፍተት መሠረት

ያደረገ ሥልጠና በሥራ ቦታቸውና በክላስተር ሆነው እንዲያገኙ ይደረጋል፤

መ) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በተለያዩ የተሞክሮ ልውውጥና የመልካም አሰራር መድረኮች ላይ በመገኘት ልምድ እንዲያገኙ ይደረጋል፤

ሠ) የአሰልጣኞች ሥልጠና ለሚሰጣቸው ባለሙያዎች የመስክ ጉብኝት እንዲያደርጉና የተግባራዊ ልምምድ መድረኮች ይመቻቻል፤

ረ) የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ስልጣኞችን አሰልጥነው ከማውጣት በተጨማሪ፡-

(1) የኢንተርፕራይዞችን የእድገት ደረጃ በመለየት አቅማቸውን ገንብተው ወደ ቀጣይ ደረጃ ለመሸጋገር የሚያደርጉትን ጥረት ማገዝ፤

(2) የሙያ ብቃት ምዘናና ተከታታይነት ያለው የቴክኒክ ምክር አገልግሎት እንዲወስዱ ከከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ጽ/ቤት የጋር ዕቅድ አቅዶ መስራት፤

(3) ከሌሎች ፈጻሚ አካላት የሚገኙ ግብዓቶች በወቅቱና በሚፈለገው መጠን ቀርቦ ተልዕኮአቸውን እየተወጡ መሆኑን ክትትልና ድጋፍ ማድረግ አለባቸው።

6) የቴክኒክ ሙያ /የቴክኒካል ክህሎት/ ስልጠና

የቴክኒክና ሙያ ስልጠና የሰው ኃይል፣ የገበያ ፍላጎትና የሙያ ደረጃን መሰረት ያደረገ እንደየ ኢንተርፕራይዙ የእድገት ደረጃ የሚሰጥ ስልጠና ነው።

1. ኢንዱስትሪ	3.3. የባቡር መንገድ ሥራ
1.1 ጨርቃ ጨርቅና አልባላት	3.4. ቴሌኮሙኒኬሽን
1. ሽመናና ስጋጃ ሥራ	3.4. ኢነርጂ(መብራት)
2. ጨርቃ ጨርቅና ስፊት	3.5. መጠጥ ውሃና መስኖ ሥራ
1.2 የቆዳና ቆዳ ውጤቶች ሥራ	3.6. የየብስ ትራንስፖርት
1.3 የብረታ ብረትና ኢንጂነሪንግ ሥራ	3.7. የገጠርና አነስተኛ ትራንስፖርት
1. የብረታ ብረት ሥራ	3. ማዕድን
2. የእንጨት ሥራ	1. ባህላዊ የማዕድን ሥራዎች
3. የቀርከሃ ሥራ	2. የከበሩ ድንጋዮች ልማት
4. የሽክላ ሥራ	4. ንግድ
5. ጌጣ ጌጥና ዕደጥበብ ሥራዎች	1. የማከማቻ አገልግሎት
6. የኤሌክትሪክ ሥራ	2. የማሸጊያ አገልግሎት
7. የጥገና አገልግሎት	3. የሥራ አመራር አገልግሎት
1.4 አግሮ ፕሮሰሲንግ	4. ኢንተርኔትካፌ

2. የግብርና ዘርፍ (የከተማ ግብርና)

- 2.1 ዘመናዊ የእንስሳት እርባታ፣
- 2.2 የንብ ማንባት፣
- 2.3 የዶሮ እርባታ፣
- 2.4 አትክልትና ፍራፍሬ፣
- 2.5 የእንስሳት መኖ ማቀነባበሪያ፣

3. ኢኮኖሚ መሠረተ ልማት

- 3.1 መንገድ ሥራ
 - 1. የኮብል ስቶን
 - 2. የገጠር መንገድ
- 3.2 የከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን
 - የግንባታ ግብአቶች ምርት
 - የሰርቨይንግ ሥራ
 - ላንድስኬፒንግ
 - የደረቅ ቆሻሻ አወጋገድ
 - የግንባታ አገልግሎቶች

5. ባህልና ቱሪዝም

- 1. ምግብ ዝግጅት
- 2. ካፌና ሬስቶራንት
- 3. የቱሪስት አገልግሎት
- 4. የውበት ሳሎን ሥራዎች

6. ሌሎች

- 1. የማዘጋጃ ቤታዊ አገልግሎቶች
- 2. የፕሮጀክት ኢንጅነሪንግ አገልግሎት
- 3. የግቢ የውበት፣ የጥበቃና ጽዳት አገልግሎት

7. ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ

- 1. የኤሌክትሮኒክስና ሶፍትዌር ልማት

ከላይ ለተዘረዘሩት የሥራ ዘርፎች የሚሰጡት የቴክኒክ ሥልጠናዎች እንደየ ዕድገት ደረጃቸው መሠረት ያደረገ እንዲሁም እንደአስፈላጊነቱ ወደፊት ተጠንተው የሚካተቱ የሥራ መስኮች ላይ ለተሠማሩትና ለሚሰማሩ ኢንተርፕራይዞች የሥልጠና አገልግሎት እንዲያገኙ ይደረጋል።

7 የሚሰጡ የሥልጠና ዓይነቶች

በገበያ ፍላጎት ጥናት መሰረት ጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ፍላጎታቸውን እየተጠና ከሚከተሉት የሥልጠና አገልግሎቶች ተስማሚውን በመምረጥ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማድረግ።

1) የኢንተርፕራይዞችና የንግድ ሥራ ክህሎት ስልጠና

ሀ) ለጀማሪ ኢንተርፕራይዞች

- (1) አደረጃጀት
- (2) ንግድዎን ይጀምሩ
- (3) መሰረታዊ ኢንተርፕራይዞች
- (4) መሰረታዊ የሒሳብ መዝገብ አያያዝ
- (5) መሰረታዊ የወጪ ማስላትና ዋጋ ተመን
- (6) መሰረታዊ ንብረት አያያዝ
- (7) መሰረታዊ ገበያ አያያዝ
- (8) የንግድ ስራ ዕቅድ አዘገጃጀት
- (9) ብቃት ያለው የንግድ ሰው ማዘጋጀት (CEFE)

ለ) ለታዳጊ ኢንተርፕራይዞች

- (1) ንግድዎን ያሻሽሉ፤
- (2) የደንበኛ አያያዝ፤
- (3) የሰው ኃይል ስራ አመራር፤
- (4) የሒሳብ መዝገብ አያያዝ፤

(5) የወጪ ማስላትና ዋጋ ተመን፤

(6) መሰረታዊ የጥራትና ምርታማነት ሥራ አመራር (ካይዘን)፤

ሐ) ለበቃ ኢንተርፕራይዞች

(1) ንግድዎን ያሻሽሉ፤

(2) የደንበኛ አያያዝ፤

(3) የሰው ኃይል ስራ አመራር፤

(4) የሒሳብ መዝገብ አያያዝ፤

(5) የወጪ ማስላትና ዋጋ ተመን ፤

(6) ከፍተኛ የጥራትና ምርታማነት ሥራ አመራር(ካይዘን)፤

(7) ISO የጥራት ስራ አመራር ስርዓት፤

2) የሥልጠና አገልግሎት መረጃ አያያዝ

በየደረጃው የሚገኙ የሥልጠና አገልግሎት ሰጪ አካላት የሚከተሉትን የሥልጠና መረጃዎች መያዝ ይጠበቅባቸዋል። የተሰጡ ሥልጠናዎች ዓይነት፣ ዝርዝርና የፈጀው ጊዜ፣ በየሥልጠናዎቹ የተሳተፉ ሠልጣኞች ዝርዝር መረጃ (በተወሰዱ የሥልጠና ዓይነትና በወሰዱት ጊዜ ብዛት፣ የሰልጣኞች አድራሻ፣ የትምህርት ደረጃ፣ የሥራ መስክ፣ ጾታና ዕድሜ») አያንዳንዱ ሥልጠና የፈጀው አጠቃላይ ወጪ መጠንና ሌሎች ተያያዥነት ያላቸውን መረጃዎች ለሚመለከታቸው አካላት በየወቅቱ መቅረብ ይኖርበታል። በዚህ መሰረት ስልጠናው ያስገኘውን ፋይዳ በጋራ ይገመገማል።

8. ተፈላጊና አዋጭ የቴክኖሎጂ ልማትና አቅርቦት

በኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂ ውስጥ የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የኢንዱስትሪ ልማታችንን በብቃት መደገፍ እንዲችሉና ተወዳዳሪነታቸውን ለማሳደግ በቴክኖሎጂ አቅርቦት የታገዘ የኤክስቴንሽን አገልግሎት ሊያገኙ ይገባል።

1) ቴክኖሎጂ መረጣ

ሀ) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚያገለግሉ ቴክኖሎጂዎችን ለመምረጥ ሦስት መሠረታዊ መርሆዎች ተከትሎ መስራት ለተወዳዳሪነት፣ ለገበያ ትስስርና ለኢኮኖሚ ልማት አስተዋዕከው ወሳኝ ከመሆኑ በተጨማሪ ሀገራዊ ፋይዳውንም የጉላ እንዲሆን ያደርገዋል። እነዚህም፡-

- (1) የአሠራር አሴት ሰንሰለት ትንተና በመከተል በጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች አገልግሎት ላይ የዋሉና ወደ ፊት ምርታማነትን ለማሳደግ የሚውሉ ቴክኖሎጂዎችን በመለየት ማምረትና እንዳስፈላጊነቱ ማሻሻል፤
- (2) ከውጭ የሚገቡ ምርቶችን (ቴክኖሎጂዎችን) ደረጃ በደረጃ በአገር ውስጥ መተካትንና ለሀገር ውስጥ ገበያ ፍላጎት ማሟላት
- (3) ለውጭ ምርቶች የሚውሉ ግብዓቶችን የማምረት ሂደትን የተከተለ መሆን ይኖርበታል።

ለ) ከላይ በተጠቀሱት መርሆዎች የተመረጡትን ቴክኖሎጂዎች መሉ ለመሉ ወይም በከፊል በአገር ውስጥ ለማምረት/ለመተካት ቴክኖሎጂውን ከምርታማነት፣ ከምርት ጥራት፣ ከጉልበት/ኃይል አጠቃቀምና ከወጪ አንጻር አዋጭነቱን በመተንተን መምረጥ፤

ሐ) ቴክኖሎጂዎችን በመምረጥ ሂደት ውስጥ በዋናነት የፌዴራልና የክልል የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲዎች/ቢሮዎች፣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት፣ የፌዴራልና የክልል የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲዎች/ቢሮዎች እንዲሁም የምርምርና የቴክኖሎጂ ድጋፍ ሰጪ ኢንስቲትዩቶችን ማሳተፍ፤

መ) የቴክኖሎጂ መረጣ ሥራውን በተበታተነ መልክ በመሥራት የሃብት ብክነት እንዳይከሰትና የሥራ ድግግሞሽን ለማስወገድ የፌዴራል/የክልል ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲዎች በየደረጃው ያሉት የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ልማት ጽ/ቤቶች በባለቤትነት ማሳተፍ፤

ሠ) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ሊያገለግሉ የሚችሉ ቴክኖሎጂዎች ከሚከተሉት ምንጮች ሊገኙ ይችላሉ፡

- (1) ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት፤
- (2) ከቴክኖሎጂ ድጋፍ ኢንስቲትዩቶች፤
- (3) ከዩኒቨርሲቲዎች፤

- (4) ከገጠር ቴክኖሎጂ ማስፋፊያ ማዕከላት፤
- (5) ከአስመጪዎች፤
- (6) ከክፍተኛና መካከለኛ ፋብሪካዎች፤
- (7) ከነባር ኢንተርፕራይዞች፤
- (8) ከድረ ገጽ (ኢንተርኔትና ከሌሎች ምንጮች) ማሰባሰብ፤

2) ቴክኖሎጂ ማቀብ/ማከማቸት

የማቀብ ሥራ በቴክኖሎጂ መምረጫ አቅጣጫዎችና በአዋጭነት ትንተና መሰረት የተመረጠን ቴክኖሎጂ ደረጃውን የጠበቀ ንድፍና ናሙና በማዘጋጀት ፈትሾ ለሽግግር የማብቃት ተግባር ነው። ይህ ሥራ የቴክኖሎጂውን አሰራር በነፃ የተገኙ ዲዛይኖችን የመጠቀምና ሳይንሳዊ መንገዶችን በመከተል ናሙናዎችን በታትኖና አመሳሰሎ መስራትን ያጠቃልላል።

በዚህም መሰረት የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት እና እንደ ቴክኖሎጂው ውስብስብነት ደረጃ የኒቨርሲቲዎችና የቴክኖሎጂ ድጋፍ ኢንስቲትዩቶች

- ሀ) የቴክኖሎጂውን የአሰራር ትንተና ፤
- ለ) የመስሪያ ንድፍ ፤
- ሐ) የአመራረት ሂደት ማንዋል ፤
- መ) የቴክኖሎጂውን ናሙና በንድፍና በተገቢው ጥሬ ዕቃ የማምረት እና
- ሠ) ናሙናውን ፈትሾ በማጠናቀቅ ተቋማዊ አቅም የመፍጠር ኃላፊነት ይኖርባቸዋል።

በቴክኖሎጂ ማቀብ ሥራ ዋና ተዋንያኖች የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት፣ የኒቨርሲቲዎች፣ ምርምርና የዘርፍ ኢንስቲትዩቶች ሲሆኑ፣ እንደየኢንተርፕራይዞቹ የዕድገት ደረጃ የፌዴራልና የክልል የከተሞች የሰራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኢጀንሲዎች መረጃ በመስጠት፣ ባለሙያ በማሳተፍ የአሰራር ሂደቱን በባለቤትነት ክትትል አድርገው ግብረ መልስ የመስጠት ሃላፊነት አለባቸው።

3) ቴክኖሎጂ ማሸጋገር

ሀ) በቴክኖሎጂ ሽግግር፡-

- (1) ቴክኖሎጂ ተጠቃሚውንና አብዥውን የመለየት፤
- (2) የአብዥዎችን የብቃት ክፍተት በመለየት የማብቃት ፤
- (3) ቴክኖሎጂውን በተቀመጠው ጥራት መስፈርት የማምረት፤
- (4) የተመረተውን ቴክኖሎጂ ከገበያ ጋር በማስተሳሰር ወደ ተጠቃሚው የማድረስ፤
- (5) የቴክኖሎጂዎቹን ፋይዳ በመዳሰስ ለቀጣይ ሥራዎች ግብረ መልስ የመስጠት ሥራዎች ይከናወናሉ፤
- (6) የተረጋገጠውን ቴክኖሎጂ አቅራቢ አካላት ወጪ አተካክ ሥርዓት፣ የአብዥዎች አመራረትና የተጠቃሚዎች ትስስር፣ የአበዳሪ አካላት ዝግጅትና ፈጣን ምላሽ እንዲሁም የጥራት ቁጥጥር ሥርዓቱን በዘርፉ ፈፃሚ አካላት ቅንጅት ይፈጸማል።
- (7) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የምርት ጥራትና ምርታማነት ለማሳደግ እንዲችሉና ብቁ ተወዳዳሪ እንዲሆኑ

በቴክኖሎጂ ብዙትና ሽግግር ላይ ዋና ተዋንያን በመሆን ተጨማሪ አቅም ፈጥረው የሕብረተሰቡን ችግር በዘላቂነት በመፍታትና ኋላቀር የሆኑ የማምረቻ መሳሪያዎችን በተሻሻሉ ቴክኖሎጂዎች በመተካት ወደ ቀጣዩ የእድገት ደረጃ እንዲሸጋገሩ ይደረጋል።

4) ቴክኖሎጂ አብዥ አንተርፕራይዞች ማሟላት የሚገባቸው መስፈርቶች

በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት እና በምርምርና በዘርፍ አንስቲትዩቶች ለአንተርፕራይዞች የተመረቱ ቴክኖሎጂዎች ዲዛይኖችንና የተረጋገጡ ናሙናዎች ለጥቃቅን እና አነስተኛ አንተርፕራይዞች የአመራረት ሥልጠና ከተሰጣቸው በኋላ እንዲባዙና እንዲሰራጩ ይደረጋል። በዚህ ሥራ ላይ የሚሰማሩ አንተርፕራይዞች የሚከተሉትን መስፈርቶች ማሟላት ይኖርባቸዋል፡-

- ሀ) በሥራው መስክ በቂ ዕውቀትና ክህሎት ያለውና በቀረቡት ቴክኖሎጂዎች ላይ የአመራረት ሥልጠና የወሰደ፤
- ለ) በቂ የሰለጠነ የሰው ኃይል ያለው፤
- ሐ) በቂ ማሸነፊዎችና የማምረቻ መሳሪያዎች ያለው፤
- መ) በቂ የማምረቻ ቦታና የጥሬ ዕቃ ማከማቻ መጋዘን ያለው፤
- ሠ) የሥራ ቦታ ደህንነትና የአካባቢ ጥበቃን መስፈርቶች ተግባራዊ ያደረገ፤

ረ) ለብዙት የተረጋገጠውን ናሙና በዲዛይኑና ስፔስፊክሽን መሠረት የሚፈለገውን ምርት በጥራት ማምረትና በተመጣጣኝ ዋጋ ማሰራጨት የሚችል፤

- ሰ) እንደ አስፈላጊነቱ የተመረተውን ቴክኖሎጂ ለተጠቃሚዎች በመስሪያ ቦታቸው የመትከል ኃላፊነት የሚወስድ፤
- ሸ) በመሳሪያዎቹ ላይ ለሚደርሰው ብልሽት እንደ ቴክኖሎጂው አይነት በጊዜ የተገደበ የጥገና ዋስትና የሚሰጥ መሆን አለበት።

5) በቴክኖሎጂ ብዙትና አቅርቦት ላይ የግል ባለሀብት ተሳትፎ

- ሀ) በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት እና በቴክኖሎጂ አንስቲትዩቶች የተረጋገጡ ቴክኖሎጂ ላይ ሥልጠና ከወሰዱ በኋላ አባዝተው ለጥቃቅን እና አነስተኛ አንተርፕራይዞች በማሰራጨት፤
- ለ) በሚያመርቷቸው ቴክኖሎጂዎች ላይ ለተጠቃሚዎች ሥልጠና በመስጠት፤
- ሐ) ከሀገር ውጭ በተለያዩ መንገድ ያገኟቸውን ቴክኖሎጂዎች በጥቃቅን እና አነስተኛ አንተርፕራይዞች ተመርተው ሥራ ላይ እንዲውሉ ምቹ ሁኔታ በመፍጠር፤
- መ) በመካከለኛና ከፍተኛ አንተርፕራይዞች እንዲባዙ የተመረጡ ቴክኖሎጂዎችን ጥቃቅን እና አነስተኛ አንተርፕራይዞች በንዑስ ተቋራጭነት በመዋዋል እንዲያመርቱ በማድረግ።

6) የተባዙ ቴክኖሎጂዎችን ማስተዋወቅና ሥልጠና መስጠት

- ሀ) የተመረቱ ቴክኖሎጂዎችን ለሚያባዙና ለሚያሰራጩ ኢንተርፕራይዞች እንዲሁም ለተጠቃሚዎች ሥልጠና መስጠት፤
- ለ) የተመረቱ ቴክኖሎጂዎችንና የፈጠራ ውጤቶችን ለሚያባዙና ለሚያሰራጩ ተቋማት እንዲሁም ለተጠቃሚዎች በንግድ ትርጉም፣ በባዘር፣ በማሳያ ቦታዎች፣ በፎረም፣ በህትመትና በኤሌክትሮኒክስ ሚዲያዎች ማስተዋወቅ፤

7) ቴክኖሎጂ አብዥ ኢንተርፕራይዞች የሚጠቀሙባቸውን መሳሪያዎች ማግኛ አማራጮች

- ሀ) ከመሳሪያ አቅራቢ ወይንም አምራች ድርጅቶች እጅ በእጅ ግዥ፤
- ለ) ከአበዳሪ ተቋማት፣ ከመሳሪያ አቅራቢ ወይንም አምራች ድርጅቶች በሊዘና በኪራይ ግዢ፤
- ሐ) ከልማት ደጋፊ መንግሥታት በዕርዳታ፤
- መ) ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማትና
- ሠ) ከተለያዩ ከባንዶዎች የመሳሪያ አገልግሎት ግዥ ሊያገኙ ይችላሉ።

8) የጋራ አገልግሎት አሰጣጥ ስርዓት

- ሀ) ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት የሚገኙ የማምረቻ መሳሪያዎች ስልጠና በማይካሄዱባቸው ጊዜ የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በተመጣጣኝ ኪራይ እንዲጠቀሙ ማድረግ፤
- ለ) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚያመርቷቸውን ምርቶች ጥራት ለማረጋገጥ እንዲችሉ የሚያግዝ የጥራት ማረጋገጫ አገልግሎት ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት እና ከቴክኖሎጂ ኢንስቲትዩቶች በተመጣጣኝ ዋጋ እንዲያገኙ ማድረግ፤
- ሐ) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚያስፈልጓቸውን የላዕራቶሪ አገልግሎት ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ያገኛሉ።

9) የሰው ኃይል ስልጠናና የቴክኖሎጂ ልማት መረጃ

የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ያሉባቸው ዘርፈ ብዙ የተወዳዳሪነትና የብቃት ችግሮች መቅረፍና በስትራቴጂው ላይ እንደተቀመጠው የሰው ኃይል ስልጠናና የቴክኖሎጂ ልማት መረጃ ማግኘት የሚችሉበት የተጠናክረ የመረጃ አገልግሎት ሊሰጣቸው ይገባል። ኢንተርፕራይዞቹ ከተለያዩ አግባብነት ካላቸው የአካባቢ፣ የሀገር አቀፍና ዓለም አቀፍ አካላት ጋር ግንኙነት ማድረግ ይችላሉ ዘንድ በየደረጃው ከሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ጋር በመገናኘት የቴክኖሎጂ፣ የጥራ ዕቃ፣ የሥልጠናና የምክር አገልግሎት መረጃዎች በተሟላ መልክ ማግኘት ይኖርባቸዋል።

10) መረጃዎችን ከተለያዩ ምንጮች ማሰባሰብ፣ ማደራጀትና ማጠናቀር

ሀ) የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ/ተቋም በየሥራ መስኩ ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ሊያገለግሉ የሚችሉ የተለያዩ እድገት ተኮር የስራ ዘርፎች የስልጠናና የቴክኖሎጂ መረጃዎችን ከቴክኖሎጂ ኢንሱቲትዩቶች፣ ከዩኒቨርሲቲዎች፣ ከፋብሪካዎች፣ ከድረ ገጽ፣ ከገጠር ቴክኖሎጂ ማስፋፊያ ማዕከላት፣ ከአስመጪዎች፣ ከፌዴራል አስፈጻሚ ተቋማት እና ከክልሎች ይሰበስባሉ።

ለ) ከሌሎች ምንጮች የተሰበሰቡ መረጃዎችን ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች አገልግሎት ሊውሉ በሚችሉበት መልክ በመለየት፣ በማደራጀትና በማጠናቀር ለተለዩት የስራ ዘርፎች የማምረቻ መሳሪያዎች ዝርዝር መግለጫ፣ የጥራ ዕቃ፣ የቴክኖሎጂ ልማት፣ የገቢና ኤክስፖርት ምርቶች፣ የግብዓቶችና የኢንተርፕራይዞች ብቃትና ጥራት ለማረጋገጥ የሚያስችሉ መረጃዎች መቅረብ ይኖርባቸዋል።

11) መረጃዎችን ማሰራጨት

የተጠናቀረው መረጃ የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በቀላሉ ሊያገኙት በሚችሉበት አማራጮች በዋናነት በካታሎግ፣ በመጽሔት፣ በብሮሽር፣ ድህረ ገጽና በሲዲ በማዘጋጀት በየደረጃው የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ/ተቋም፣ የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ/ በአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫ ጣቢያ ውስጥ ለተጠቃሚዎች እንዲቀርብ ይደረጋል። በየደረጃው የሚገኙ አስፈጻሚ አካላት ወቅታዊና በጊዜ መድረስ ያለባቸውን የኢንዱስትሪ ኤክስፔሽን አገልግሎት መረጃዎች እንዳስፈላጊነቱ ለፊደላዎች ለቴሌቪዥን ድርጅት በመላክ በአየር ላይ መዋሉን ክትትል ማድረግ አለበት።

9. የጥራትና ምርታማነት ጣይዘን/ አገልግሎት

የጥራትና ምርታማነት/ጣይዘን/ አገልግሎት የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ብክነትን በመቀነስ በሥራቸው ትርፋማ እንዳይሆኑ መሰናክል የሆኑባቸውን የአመራርና አሰራር ችግሮችን ለመፍታት የሚሰጥ ድጋፍ ነው።

በዕድገት ተኮር የሥራ ዘርፍ የተሰማሩ ጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች እንደየእድገት ደረጃቸው የንግድ ሥራቸውን ለማሳደግ እና ብክነትን በመቀነስ የሚያመርቱት ምርት በገበያ ተወዳዳሪ እንዲሆን ለማድረግ የጥራትና ምርታማነት/ጣይዘን/ አገልግሎት ከፍተኛ ሚና አለው።

1) በካይዘን አገልግሎት ውስጥ የሚከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት

ሀ) ስለካይዘን አገልግሎት አስፈላጊነት የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራ መስራት፤

ለ) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ያሉባቸውን ውስጣዊና ውጫዊ ችግሮች በመለየትና ላጋጠሟቸው ችግሮች ተጨባጭ መፍትሔ በመስጠት ኢንተርፕራይዞቹን ተወዳዳሪ ለማድረግ በሚያስችል ሁኔታ በተደራጀና በተቀናጀ መልኩ የማማከር አገልግሎት እና ተግባር ተኮር ስልጠና እንዲሰጥ ማድረግ፤

2) የጥራትና ምርታማነት ድጋፍ ተጠቃሚዎች ማሟላት ያለባቸው መስፈርት

ሀ) የድጋፍ ተጠቃሚ ለመሆን በራስ ተነሳሽነት ጥያቄ ማቅረብ፤

ለ) ለድጋፍ አስፈላጊ የሆኑ ተአማኒነት ያላቸው መረጃዎችን ለመስጠት ዝግጁ የሆነ፤

ሐ) ከአሰልጣኝ የሚሰጠውን የሥራ ድርሻ ለመተግበር ዝግጁና ፍቃደኛ የሆነ፤

መ) የድጋፍ አገልግሎት ጥቅም በአግባቡ የተረዳ ፤

ሠ) በተሰማራበት ወይም ሊሰማራ ባሰበበት የሥራ መስክ በልምድ ወይም በትምህርት የተገኘ ተጨባጭ ክህሎትና እውቀት ያለው መሆን አለበት፤

3) የምክር አገልግሎት አፈጻጸም ሂደት ደረጃዎች

ሀ) በመስኩ ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች እና ሌሎች የሚመለከታቸው አካላት በተለያዩ ዘዴዎች በመጠቀም ስለ አገልግሎቱ ጠቀሜታ ግንዛቤ መፍጠርና ማነሳሳት /Sensitization and Stimulation/፤

ለ) የካይዘን አገልግሎት ተጠቃሚዎችን መመልመል፤

ሐ) ለካይዘን አገልግሎት የተመለመሉ የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች መረጃ በመሰብሰብ የነባራዊ ሁኔታ ግምገማ /Situational Analysis/ ማድረግ፤

መ) የነባራዊ ሁኔታ ትንተና መነሻ በማድረግ ለተቋሙ ችግር አማራጭ መፍትሄዎችን ማስቀመጥ፤ በአማራጭ መፍትሔዎቹ ላይ በመወያየት፤ ለችግሩ የተሻለ መፍትሔ የሚሆነውን መምረጥ፤

ሠ) የተመረጠውን የመፍትሔ ሃሳብ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል የድርጊት መርሃ-ግብር (Action Plan) ማውጣት፤

ረ) የካይዘን አገልግሎት ተጠቃሚውና አገልግሎት አቅራቢው የውል ስምምነት መፈራረም፤

ሰ) በድርጊት መርሃ-ግብር መሠረት የተግባር እንቅስቃሴ ለማድረግ የተቋሙ የግል የክትትል ፋይል ወይም ቋሚ መዝገብ ማዘጋጀት

ሸ) በድርጊት መርሃ ግብር መሠረት ተገቢውን ድጋፍ ማግኘቱን ማረጋገጥ፤

ቀ) ተቋሙ ምክርና የካይዘን አገልግሎት በማግኘቱ ያመጣውን ለውጥ መገምገምና ተገቢውን ግብረ መልስ ማድረግ፤

በ) አገልግሎቱ ቅድሚያ ትኩረት በሚሰጣቸው እድገት ተኮር የሥራ መስኮች ላይ የእሴት ሰንሰለት ትንተና መሠረት በማድረግ ይበልጥ ያተኮረ ይሆናል።

10. ለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ድጋፍ ሰጪ ባለሙያዎች የሚሰጡ ሥልጠናዎች

1) በሀገሪቱ የኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂ እና የከተማ ልማት ፖሊሲ፤

2) በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ፤

3) ስለጥቃቅንና አነስተኛ ተቋማት የአንድ ማዕከል አገልግሎት ሥርዓት፤

4) በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት አገልግሎትና ድጋፍ አሰጣጥ የአፈጻጸም መመሪያዎች፤

- 5) የካይዘን አገልግሎት አሰጣጥ
- 6) የንግድ ልማት አገልግሎት በሚሸፍናቸው ዋና ዋና መስኮች (በገበያ፣ በብድርና ቁጠባ፣ በሂሳብ አያያዝ፣ በንግድ ዕቅድ ዝግጅት፣ በመረጃ፣ በማህበር አደረጃጀትና አመራር በኢንተርፕረንሳሪ)፣
- 7) የእሴት ሰንሰለት ልማት፣ የክላሲካል ልማት፣
- 8) በማኅበረሰብ ልማት (Community Development) እና በህብረተሰብ አገልግሎት (Social Work)፣
- 9) የካይዘን ወይም ከቴክኒክ ሥራ ጋር በተያያዘ እንደየአካባቢው ተጨባጭ ሁኔታ የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ፓኬጅ /ቴክኒካል ክህሎት ድጋፍ፣ ቴክኖሎጂ ድጋፍ ኢንተርፕረንሳሪ እና ንግድ ክህሎት ድጋፍ እና ጥራትና ምርታመነት ወይም ካይዘን/ ላይ ስለ ጥራት አጠባበቅ፣ ስለጥራት ዕቃ አያያዝና አጠቃቀም፣ ስለ ነባርና አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችና መሳሪያዎች አጠቃቀም፣
- 10) ሌሎች ከሰራዊት ጋር አግባብነት ያላቸውን ወቅታዊ ሥልጠናዎች መስጠት።

11. የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ባለሙያዎች /የአሰልጣኞች/ ዋነኛ የሥራ ድርሻ

- 1) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕረይዞች ያሉባቸውን የኢንተርፕረንሳሪ፣ የሂሳብ አያያዝ፣ የፋይናንስ፣ የገበያ ችግሮች ለማቃለል ሁሉ አቀፍ የምክር አገልግሎት ድጋፍ መስጠት፣
- 2) በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕረይዞች ልማት ስትራቴጂ፣ የምክር አገልግሎት እንዲሁም በአገልግሎቱ ተጠቃሚነት ላይ ግንዛቤና የማኅበራዊ ስራ መስራት፣

- 3) የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ድጋፍ መረጃዎች፣ የፋይናንስ አደረጃጀት ስልት ለአያንዳንዱ ድጋፍ ተቀባይ ኢንተርፕረይዝ ወይም ግለሰብ የነባራዊ ሁኔታ ትንተና (situation analysis) ፎርማቶች በመጠቀም በተገቢው ማደራጀት፣
- 4) ከአገልግሎት ተቀባዩ ጋር የተግባር መርሃ-ግብር (Action planning) ማዘጋጀት፣
- 5) በድርጊት መርሃ ግብሩ መሠረት ኢንተርፕረይዙ ተገቢውን ድጋፍ ማግኘቱን ማረጋገጥ እና የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን የተሰጠበትን ሪፖርት ማዘጋጀት፣ የአገልግሎት ተጠቃሚዎችን ዝርዝር መረጃ ለዚህ አላማ በተዘጋጀው መዝገብ/Journal/ ላይ መመዝገብ፣
- 6) ኢንተርፕረይዞች የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ድጋፍ በማግኘታቸው ያመጡት ለውጥ በተከታታይ መገምገም፣ ችግሮችም ማስተካከል፣
- 7) ለኢንተርፕረይዞች የተሰጡት የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን ድጋፍ በሙያ ብቃት ምዘና ማረጋገጥ፣
- 8) የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን አሰልጣኝ ከላይ በዝርዝር የተቀመጡትን ተግባራት ባይፈጸም ሙሉ ተጠያቂ ይሆናል።

12. የአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫ ጣቢያ የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትን አገልግሎት ፋሲሊቴተር የሥራ ድርሻ

- 1) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕረይዞች ከመረጃ፣ ከሥልጠናና ምክር አገልግሎት፣ ከኢንተርፕረንሳሪ፣ ከሂሳብ አያያዝ፣ ከቴክኖሎጂና ማምረቻ መሳሪያ አኳያ ያሉባቸውን መሠረታዊ ችግሮች በዝርዝር መለየት፣

- 2) ለተለዩ ችግሮች የሚመለከታቸውን አካላት ድጋፍ እንዲሰጡ የተደራጀ መረጃ ማስተላለፍ፤
- 3) የተለዩ ችግሮች በዘርፉ አስፈጻሚ አካላት መፍትሄ ማግኘታቸውን መከታተልና ለአንድ ማዕከል ሪፖርት ማድረግ፤
- 4) ከተለያዩ የግል፣ የመንግስት እና መንግስታዊ ያልሆኑ ባለድርሻዎችና ተባባሪዎች ጋር የሥራ ትብብር (የጋራ መግባቢያ ሰነድ) የሚፈጸምበት ሁኔታ ያመቻቻል፤
- 5) ጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በተለያዩ ሁኔታዎች ችግር ሲያጋጥማቸው አስቀድሞ ከተለዩትና የሥራ ትብብር የውል ስምምነት ከተገባባቸው ተቋማትና ከሌሎችም አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር የማገናኘት ሥራ መስራት፤
- 6) የአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫ ጣቢያ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አመቻች ከላይ በዝርዝር የተቀመጡት ተግባራት ባይፈጽም ሙሉ ተጠያቂ ይሆናል።

13. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ ዘዴ

- 1) በግል ወይም በንግድ ማህበር ለተደራጁ ኢንተርፕራይዞች በሥራ ቦታ በመገኘት ወይም ጉብኝት በማድረግ የንግድ ልማት ምክር አገልግሎት መስጠት፤
- 2) በተመሳሳይ የሥራ መስክ ተሰማርተው የሚገኙ ኢንተርፕራይዞች በልማት ቡድን በማደራጀት በሥራ ቦታቸው በአካል በመገኘት ወይም በክላስተር ማዕከል መደበኛ የንግድ ምክር አገልግሎት መስጠት፤

14. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት ተጠቃሚዎች አመላመል

- 1) የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በራሳቸው ተነሳሽነት በቀጥታ በሚያቀርቡት ማመልከቻ፤
- 2) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ሰጪ ባለሙያ በጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሰራ ቦታ በአካል ተገኝተው በሚያደርጉት የፍላጎት ግምገማ ሪፖርት፤
- 3) የልማት ሰራዊት አደረጃጀት፣ የዘርፍ ማህበራት፣ የዘርፍና የንግድ ምክር ቤቶች፣ የሙያ ማህበራት እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው አካላት ለአባሎቻቸው እንዲሰጥላቸው መልምለው በሚያቀርቡት ጥያቄ መሠረት።

15. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት የወጪ አሸፋፊን

ጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚያገኟቸውን የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት ጥቅም በዝርዝር እንዲረዱ በማድረግ በማንኛውም ደረጃ ያሉት ኢንተርፕራይዞች ወጪ ከመጋራት ነጻ ሆነው ወጪው በቴክኒክና ሞያ ማሰልጠኛ ተቋማት፣ በከተሞች የሰራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ/ቢሮ ወይም በሌላ አካል የሚሸፈንበት ሁኔታ ተመቻችቶ ድጋፍ ይሰጣቸዋል።

16. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ መስጫ ጊዜና ፕሮግራም

- 1) አንድ አሰልጣኝ ሃምሳ በመቶ /50%/ የሰራ ጊዜውን የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ለጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ይሰጣል።

- 2) አገልግሎት የሚሰጠው አሰልጣኝና ተጠቃሚ ኢንተርፕራይዝ በጋራ የተስማሙበት በቀናት የተከፋፈለ ሳምንታዊ የሥራ ፕሮግራም /Weekly Work Schedule/ ይኖረዋል፤
- 3) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚሰጠው የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ተከታታይና ቀጣይነት ያለው በድርጊት መርሃ ግብሩ መሠረት የሚከናወን መሆን አለበት፤
- 4) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ዓመታዊ፣ የግማሽ ዓመት፣ የሩብ ዓመት እና ወርሃዊ ዕቅድ ይኖራል፤

17. የግብይት ማበልጸጊያ ድጋፍ

- 1) ኢንተርፕራይዞችን የተለያዩ የገበያ ትስስር ዘዴዎችን እንዲያውቁ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናና የምክር አገልግሎት መስጠት፤
- 2) ለኢንተርፕራይዞች የንዑስ ተቋራጭነት፣ የእውትሰርሲንግ፣ የፍራንቻይዚንግ እና የእውትግሮወር የገበያ ትስስር ስልቶችና አጠቃቀማቸው ላይ የተግባር ድጋፍ ማድረግ፤
- 3) ኢንተርፕራይዞች ጨረታ በሚወዳደሩበት ወቅት የጨረታ ሰነድ ዝግጅት ላይ ድጋፍ ማድረግና የጨረታ አፈጻጸሙ ላይ ክትትል ማድረግ፤
- 4) ኢንተርፕራይዞች በተለያዩ የገበያ ትስስር ያገኟቸውን ገበያዎች በብቃትና በጥራት እንዲወጡ ሙያዊ ድጋፍ በመስጠት ማብቃት፤
- 5) ኢንተርፕራይዞች በአካባቢያቸው ከሚገኙት አነስተኛና መካከለኛና ከፍተኛ ኢንዱስትሪዎች ጋር በምርት ግብአት አቅርቦትና በከፊል ምርት ማምረት ትስስር እንዲኖር ድጋፍ መስጠት፤

18. ምርጥ ተሞክሮዎችን መቀመርና ማስፋት

በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት የላቀ ውጤት ያመጡ ኢንተርፕራይዞችን ውጤታማ እንዲሆኑ ያስቻላቸውን የዕቅድ፣ የአፈፃፀምና የአሠራር ልምድ በማደራጀትና በመቀመር ምርጥ ተሞክሮዎችን በመለየት በስልጠና፣ በልምድ ልውውጥና በንግድ ልማት ምክርና በካይዘን አገልግሎት ወደ ሌሎች ኢንተርፕራይዞች በማሸጋገር የተሳካ ውጤት እንዲያመጡ በቅርበት ክትትል እና ድጋፍ ይደረጋል።

1) የምርጥ ተሞክሮ መቀመሪያ መስፈርቶች (ፔክ-ሊስት)

- ሀ) ሞዴል ኢንተርፕራይዙ ያሉበትን ችግሮች በራሱና በሚሰጠው ድጋፍ የፈታበት አግባብ እንዴት መለየት እንደቻለ፤
- ለ) የተለዩ ችግሮችን ለመፍታት የተደረገለት የማምረቻ መሣሪያ፣ የንግድ ልማትና ካይዘን አገልግሎት፣ የቴክኖሎጂ ልማትና ስልጠና ድጋፍ በውጤታማ መንገድ እንዴት እንደተጠቀመ፤
- ሐ) እንዴት ልማታዊ አስተሳሰብ ሊያሳድግ እንደቻለ፤
- መ) የሥራ ክህሎት አጠቃቀም፤
- ሠ) በገበያ ውስጥ በምርት ጥራትና በዋጋ እንዴት ተወዳዳሪ መሆን እንደቻለ፤

- ረ) በገበያ የሚፈለገው የምርት ጥራትና ስታንዳርድ እንዴት ሊጠበቅ እንደቻለ፤
 - ሰ) እንዴት ውጤታማ ተቋማዊ አመራርና አደረጃጀት በስራ ላይ እንዳለ፤
 - ሸ) ምርታማነቱን እንዴት እንዳሳደገ፤
 - ቀ) የሚሰጡ መንግስታዊ ድጋፎችንና አገልግሎቶችን በአግባቡ መጠቀም እንዴት እንደቻለ /ብድር፣ ማምረቻ ቦታ፣ ገበያ/፤
 - በ) ያለውን የገበያ ድርሻ እንዴት እንዳሳደገ፤
 - ተ) ለተከታታይ ዓመታት እንዴት ትርፋማ መሆን እንደቻለ፤
 - ቸ) ካፒታል እንዴት እንዳሳደገ፤
 - ኘ) ለሌሎች የስራ ዕድል መፍጠር እንዴት እንደቻለ፤
 - ነ) በኢንተርፕራይዘም ሆነ በተቀጣሪ ሠራተኞች ዘንድ እንዴት ቁጠባን ሊያሳድግ እንደቻለ ያካተተ ይሆናል።
- 2) የምርጥ ተሞክሮ መቀመጫ ሰነድ ማዘጋጀት
- ሀ) የተሰበሰበው መረጃ መተንተን፤
 - ለ) ዋና ዋና የሚስፋፋ ምርጥ ተሞክሮዎችን መለየት፤
 - ሐ) ለሽግግር በሚያመች መልክ ሰነዱን ማዘጋጀት፤
- 3) ምርጥ ተሞክሮዎችን የማስፈያ ስልት
- ሀ) በየደረጃው ኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስን ባለሙያ እና ፋሲሊቴተሩ በጋራ የተሻለ ምርታማነትና ጥራት ያላቸውን ኢንተርፕራይዞች

- እንደየአድገት ደረጃቸው ለሌሎች ኢንተርፕራይዞች ልምዳቸውን የሚያካፍሉበት መድረክ በማዘጋጀት፤
 - ለ) ከውጪና ከሀገር ውስጥ የተገኙ ምርጥ ተሞክሮዎችን እንደ አካባቢው ተጨባጭ ሁኔታ በመቀመጥ በኤክስፐርትስን አገልግሎት ለኢንተርፕራይዞች በማሸጋገር።
19. ለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስን አገልግሎት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች
- 1) የሰው ኃይል
- የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስን ሥራ መረጃ የማደራጀት፣ የሰው ኃይል ልማትን፣ የቴክኖሎጂ መረጣና አቅርቦት፣ የግብይት ማበልጸገያ፣ የሂሳብ መዘገብ ዝርጋታ፣ የኢንተርፕራይዘርና የንግድ ሥራ ክህሎት እና የካይዘን ተግባራትን ያካተተ በመሆኑ በየደረጃው የሚደራጀው መዋቅር እንደአስፈላጊነቱ ተግባሩን በብቃት ለማከናወን እንዲችል እንደየ ኢንተርፕራይዞቹ አድገት ደረጃ ከዚህ በታች በተዘረዘሩት መመዘኛዎች መሰረት የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት አሰልጣኞች አገልግሎቱን ይሰጣሉ።
- ሀ) ከኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ ጋር አግባብነት ያለው የትምህርት ደረጃና የሥራ ልምድ ያላቸው፤
 - ለ) በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ስትራቴጂ፣ በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ እና የአገልግሎት የአፈጻጸም ስርዓት ላይ ስልጠና ያገኙና በቂ ግንዛቤ ያላቸው፤

ሐ) በንግድ ልማትና በካይዘን አገልግሎት ሥልጠና ያገኙ፤

መ) የንግድ ልማት አገልግሎት በሚያካትታቸው መስኮች (በግብይት ስርዓት፣ በፋይናንስ ድጋፍ፣ በኢንተርፕረንሲቲ፣ የሂሳብ አያያዝ ዝርጋታ፣ በመረጃ፣ በንግድ ዕቅድ ዝግጅት፣ በቴክኖሎጂ ልማት) ስልጠና ያገኙ፤

ሠ) በዘርፉ ለውጥ ለማምጣት የሚደረገውን ጥረት ለመደገፍ ጠንካራ ተነሳሽነትና ጥሩ ስነ-ምግባር ያላቸው፤

2) ቁሳዊ ግብዓቶች

በየደረጃው የሚሰጡትን አገልግሎቶች በተሟላ አካሄድ ለማቅረብ ለሥራው ተፈላጊ ቁሳዊ ግብዓቶች ሊሟሉ ይገባል በመሆኑም፤

ሀ. የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ቀጣይነት ያለው እንዲሆንና የጥራትና ምርታማነት ማሻሻያ ሥራ አመራር (KAIZEN) እና ለመረጃ አያያዝና ስርጭት አገልግሎት የሚያስፈልጉ ቁሳዊ ግብዓቶች መሟላት ይኖርበታል።

ለ. ለሰው ኃይል ሥልጠናና ለቴክኖሎጂ አቅርቦት ድጋፎች የሚውሉ ወርክሾፖች እንደሙያ ዘርፉ በተሟላ የማሰልጠኛና ማምረቻ መሣሪያዎች፣ ማሸነሪዎችና መገልገያዎች እንዲደራጁና እንዲሟሉ ይደረጋል።

ሐ. ለኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ ለሚወጡ አሰልጣኞች የትራንስፖርት አማራጮችን ማመቻቸት።

3) የፋይናንስ አቅርቦት

የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎትን በብቃትና በጥራት ለመስጠት እንዲቻል በየደረጃው የሚገኙ ፈጻሚ አካላት አስፈላጊውን በጀት ዕቅድ በመያዝ ደረጃ በደረጃ ለኤክስፔንሽን አገልግሎቱ ግብዓቶች ማሟላት ይጠበቅባቸዋል።

ክፍል አራት

የፈጻሚና ባለድርሻ አካላት ተግባርና ኃላፊነት

20. የከተማ ልማትና ቤቶች ሚኒስቴር ተግባርና ኃላፊነት

- 1) ውጤታማ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ ስርዓት እንዲዘረጋ ይደግፋል ያስተባብራል
- 2) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጡ ላይ ሚና ያላቸውን የፈጻሚ ተቋማት አቅም ይገነባል
- 3) ተለይተው የሚቀርቡ ችግሮችን ለዘርፉ ም/ቤት ጉባኤ ቀርበው የመፍትሄ አቅጣጫዎች እንዲቀመጥላቸው ያስተባብራል

21. የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ ና የምግብ ዋስትና ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

- 1) የፌደራል ከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

ሀ) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ የሚስተዋሉ ችግሮችን ሊፈታ የሚችል የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል ያስተባብራል

- ለ) በኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን የአገልግሎት አሰጣጥ ላይ የክልል የከተሞች የሥራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲዎችን በመደገፍ የመፈጸም እና የማስፈጸም አቅማቸውን ያሳድጋል ፤
- ሐ) በኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት በመጠቀም የተለወጡ ኢንተርፕራይዞችን ተሞክሮ የመቀመርና የማስፋት ስራውን ይደግፋል፣ ይከታተላል፣ ያስተባብራል
- መ) ከኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን ጋር በተያያዘ የዘርፉን ልማት የሚያፋጥኑ ተሞክሮዎችን ከአገር ውስጥና ከውጭ አገር የመቀመርና የማስፋት ስራውን ይደግፋል፣ ይከታተላል፣ ያስተባብራል
- ሠ) የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎትን የሚመለከቱ መረጃዎች በአግባቡ እና በወቅቱ እንዲሰጡ፣ ተደራጅተውና ተተንትነው ጥቅም ላይ እንዲውሉ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል
- ረ) በየሩብ አመቱ ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ኤጀንሲ ጋር በመቀናጀት ለክልሎችና ከተማ አስተዳደሮች የአካል ድጋፍና ክትትል ያደርጋል።
- ሰ) በየስድስት ወሩ የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት አፈጻጸም በዘርፉ ም/ቤት ተገምግሞ ለሚለዩ ችግሮች የመፍትሄ አቅጣጫ እንዲቀመጥ ክትትል እና ድጋፍ ያደርጋል

2) የክልል ከተሞች የሥራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

- ሀ) የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት አመቻቾችን እና ኤጀንቶችን አቅም ያጎለብታል፣
- ለ) ለኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች እንዲሟሉ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል
- ሐ) ኢንተርፕራይዞች የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት ተጠቃሚ እንዲሆኑ የማስገንዘብ፣ አፈጻጸሙን ይከታተላል፣ ይደግፋል፣ ያስተባብራል
- መ) የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎትን የሚመለከቱ መረጃዎች በአግባቡ እንዲሰጡና እንዲደራጁ ይደግፋል ፣ ይከታተላል ያስተባብራል
- ሠ) በአንድ ማዕከል አገልግሎት የኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን አገልግሎት አገናኝ ባለሙያ የቱ/ሙ/ት/ስልጠና ተቋማት እንዲመደቡ ያስተባብራል
- ረ) በኢንዱስትሪ ኤክስቴንዥን ድጋፍ የተለወጡ ኢንተርፕራይዞች ተሞክሮ እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ይደግፋል፣ ይከታተላል፣ ያስተባብራል

3) የዞን/ክፍለ ከተማ የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ጽ/ቤት

ሀ) ስለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት ለኢንተርፕራይዞች፣ አስፈጻሚ አካላትና ሠራተኞች ግንዛቤ ማስጨበጥ፣ የማስተዋወቅና የሕዝብ ግንኙነት ስራ ይሰራል።

ለ) ለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች እንዲሟሉ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል

ሐ) የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት መረጃዎችን ማሰባሰብ፣ ማጠናቀር፣ ሪፖርት ማዘጋጀትና ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል።

መ) በኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ ድጋፍ የተለወጡ ኢንተርፕራይዞች ተሞክሮ እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ይደግፋል። ይከታተላል ያስተባብራል

4) የከተማ/ወረዳ የከተሞች የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ጽ/ቤት ሚና

ሀ) ስለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት ለኢንተርፕራይዞች፣ አስፈጻሚ አካላትና ሠራተኞች ግንዛቤ ያስጨበጣል፣ የማስተዋወቅና የሕዝብ ግንኙነት ስራ ይሰራል።

ለ) ለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመቀናጀት እንዲሟሉ ያስተባብራል

ሐ) የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማጠናቀርና ሪፖርት ማዘጋጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል።

መ) በኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ ድጋፍ የተለወጡ ኢንተርፕራይዞች ተሞክሮ እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ያደርጋል

ሠ) ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ጋር በመቀናጀት የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት ውጤታማ እንዲሆን ያደርጋል።

ረ) በሥራው የተሻለ ብቃት ያላቸውንና ውጤት ያስመዘገቡ ሠራተኞችን ያበረታታል።

5) የአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫ ጣቢያ

ሀ) ስለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት አስፈላጊነት እና ጠቀሜታ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥራ ይሰራል

ለ) የአገልግሎቱ ተጠቃሚዎችን በመስፈርቱ ይመለምላል።

ሐ) ለኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት ግብዓት የሚሆኑ መረጃዎችን በተሟላ ደረጃ ያደራጃል። ለተጠቃሚዎች ያስራጫል።

መ) በኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎት ድጋፍ የሚፈቱትን ችግሮች ለቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ያስተላልፋል።

ሠ) በየወቅቱ በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት የሚሰጡ የኢንዱስትሪ ኤክስፐርትስ አገልግሎቶች ይደግፋል። ይከታተላል። ሪፖርት ይቀበላል። ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል።

ረ) ለኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት በማገናኘት አብሮ የሚሰራ የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አመቻቾች እንዲመደቡ ያደርጋል።

22. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

1) የፌዴራል ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

ሀ) የክልል ቴ/ሙ/ት/ስልጠና ኤጀንሲዎችን/ቢሮዎችን/ተቋማትን አቅም ይገነባል።

ለ) ለኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት ለመስጠት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች በየደረጃው እንዲሟሉ ይደግፋል። ይከታተላል። ያስተባብራል።

ሐ) ለተለዩ ሙያዎች የሙያ ደረጃ ምደባና የብቃት ምዘና መሰሪያዎች እንዲዘጋጁ ይደግፋል። ይከታተላል። ያስተባብራል።

መ) ሀገራዊ ፋይዳቸው የጎላና የናሙና ወጪያቸው ከፍተኛ የሆኑ ቴክኖሎጂዎችን የመለየት፣ የማከማቸትና የማሸጋገር ሂደቶችን በመሪነት ያከናውናል።

ሠ) የቴክኖሎጂ ልማት ስራን በዓይነት ወይም በገንዘብ ሊረዱ የሚችሉ ሀገር በቀልና ዓለም አቀፍ ድጋፍ ሰጪ ድርጅቶች እገዛና ድጋፍ እንዲያደርጉ ያስተባብራል።

ረ) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ ላይ የተሞክሮ መቅሰሚያ ትምህርታዊ ስልጠናዎችና የልምድ ልውውጥ ፕሮግራሞችን ያመቻቻል። ያስተባብራል።

ሰ) በየሩብ አመቱ ከፈጸሚ አካላት ጋር በመሆን የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አፈጻጸም መገምገምና ለችግሮች የመፍትሄ አቅጣጫ እንዲቀመጥ ያስተባብራል።

ሸ) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎትን የሚመለከቱ መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማጠናቀርና፣ ሪፖርት በማዘጋጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል።

ቀ) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ የተለወጡ ኢንተርፕራይዞች ተሞክሮ እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ይደግፋል። ይከታተላል ያስተባብራል።

በ) ለቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት መምህራን የክህሎት ክፍተታቸውን በማጥናት ተጨማሪ ስልጠና የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል።

ተ) በሥሩ የሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ተቋማት ለኢንተርፕራይዞች የንግድ ስራ አመራርና የቴክኒክ ስልጠና ብቃታቸው በተረጋገጠ ባለሙያዎች እንዲሰጥ ያስተባብራል። ይመራል። ድጋፍና ክትትል ያደርጋል።

2) የክልል ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ/ቢሮ ተግባርና ኃላፊነት

ሀ) በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማትን አቅም ይገነባል፤ ለ) የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት ለመስጠት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች (የሰው ሀይል፣ ቁሳዊና ፋይናንስ) በየደረጃው እንዲሟሉ ይደግፋል፤ ይከታተላል፤ ያስተባብራል

ሐ) ለተለዩ ሙያዎች የሙያ ደረጃ ምደባና የብቃት ምዘና መሳሪያዎች እንዲዘጋጁ እና ተግባራዊ እንዲሆኑ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤

መ) ሀገራዊ ፋይዳቸው የጎላና የናሙና ወጪያቸው ከፍተኛ የሆኑ ቴክኖሎጂዎችን የመለየት፣ የማከማቸትና የማሸጋገር ስራዎችን ይደግፋል፤ ይከታተላል፤ ያስተባብራል

ሠ) የቴክኖሎጂ ልማት ስራን በዓይነት ወይም በገንዘብ ሊረዱ የሚችሉ ሀገር በቀልና ዓለም አቀፍ ድጋፍ ሰጪ ድርጅቶች እገዛና ድጋፍ እንዲያደርጉ ያስተባብራል፤

ረ) በኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት አሰጣጥ ላይ የተሞክሮ መቅሰሚያ ትምህርታዊ ስልጠናዎችና የልምድ ልውውጥ ፕሮግራሞችን ያመቻቻል፤ ያስተባብራል፤

ሰ) በየሩብ አመቱ ከፈጻሚ አካላት ጋር በመሆን የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት አፈጻጸም መገምገምና ለችግሮች የመፍትሄ አቅጣጫ እንዲቀመጥ ያስተባብራል፤

ሸ) የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎትን የሚመለከቱ መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማጠናቀርና ሪፖርት በማዘጋጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል፤

ቀ) በኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን ድጋፍ የተለወጡ ሊንተርፕራይዞች ተሞክሮ እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ይደግፋል፤ ይከታተላል ያስተባብራል

በ) ለቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት አሰልጣኞች የክህሎት ክፍተታቸውን በማጥናት ተጨማሪ ስልጠና የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤

ተ) በሥሩ የሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ተቋማት ለሊንተርፕራይዞች የንግድ ስራ አመራርና የቴክኒክ ስልጠና ብቃታቸው በተረጋገጠ ባለሙያዎች እንዲሰጥ ያስተባብራል፤ ይመራል፤ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል።

3) የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋማት ተግባርና ኃላፊነት

ሀ) የተሟላና ለውጤታማነት የሚያበቃ የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት ይሰጣል፤

ለ) አዋጭ ቴክኖሎጂዎች በመተንተን መምረጥ፣ የዲዛይንና ናሙና ማዘጋጀትና ፈትሾ በማረጋገጥ ለአብሻሮዎች ስልጠና በመስጠት ያሰራጫል፤

ሐ) ለሰው ሃይል ልማት፣ ለቴክኖሎጂ አቅርቦትና ለኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎት ስልጠና ማንዋል ያዘጋጃል

- መ) ተለይተውና ተመልምለው የቀረቡላቸውን ስልጣኖች በተዘጋጀው የስልጠና ማንኛውም መሰረት ስልጠና በመስጠት ስልጠናውን በተገቢው ሁኔታ ላጠናቀቁ የስልጠና ማጠናቀቂያ ማስረጃ ይሰጣል፤
- ሠ) ልዩ ፍላጎት ላላቸውና ለሞዴል ኢንተርፕራይዞች ልዩ የሥልጠናና ምክር አገልግሎት ይሰጣል፤
- ረ) በኢንተርፕራይዞች የዕድገት ደረጃ መሠረት ተፈላጊ፣ ጥልቀትና ስፋት ያለው ለተወዳዳሪነት የሚያበቃ የኩባንያ ውስጥ ሥልጠናዎችን በማዘጋጀት ይሰጣል፤
- ሰ) ሠልጣኖች ለሙያ ብቃት ምዘና እንዲዘጋጁ ድጋፍ ይሰጣል፤
- ሸ) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ መረጃዎችን በተዘጋጁ ፎርማቶች በመጠቀም በተገቢው ማደራጀት፣ የነባራዊ ሁኔታ ትንተና (Situation Analysis) የተግባር መርሀ -ግብር (Action Planning) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ የተሰጠበት ሪፖርት (Report on IES Delivery) ያዘጋጃል፤
- ቀ) የመሳሪያ ኪራይ አገልግሎት መስጠትና የመለዋወጫ ዕቃዎችን በመሥራት በአካባቢያቸው ለሚገኙ ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ድጋፍ ያደርጋል፤
- በ) በቴክኖሎጂ አመራረት ሃይት፣ በምርት ጥራትና ምርታማነት፣ በዲዛይን፣ በቴክኖሎጂ አጠቃቀም ላይ ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሥራ ላይ ስልጠናና ምክር አገልግሎት ይሰጣል፤
- ተ) ለንግድ ስራ አመራርና ለቴክኒክ ስልጠና አስፈላጊ የሆኑ ግብዓቶች (የሠው ሐይል፣ የፋይናንስ፣ የማሰልጠኛ መሣሪያዎች) መሟላታቸውን በማረጋገጥ ገበያ መር ሥልጠና ይሰጣል፤

- ቸ) ለጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ከማምረቻ መሳሪያዎችና ቴክኖሎጂዎች ጋር በተያያዘ ያሉባቸውን ችግሮችና ክፍተቶች በተመለከተ ዝርዝር ጥናት ያደርጋል፤
 - ኀ) የቴክኖሎጂ ልማት ስራን በዓይነት ወይም በገንዘብ ሊረዱ የሚችሉ ሀገር በቀልና ዓለም አቀፍ ድጋፍ ሰጪ ድርጅቶች እገዛና ድጋፍ እንዲያደርጉ ያስተባብራል፤
 - ኘ) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አሰጣጥ ላይ የተምክር መቅሰሚያ ትምህርታዊ ስልጠናዎችና የልምድ ልውውጥ ፕሮግራሞችን በማመቻቸት የተቋሙን አቅም ይገነባል
 - ኘ) በየወሩ ከፈጻሚ አካላት ጋር በመሆን የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎት አፈጻጸም መገምገምና ለችግሮች የመፍትሄ አቅጣጫ እንዲቀመጥ ያደርጋል፤
 - አ) የኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን አገልግሎትን የሚመለከቱ መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማጠናቀርና ሪፖርት በማዘጋጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል፤
 - ከ) በኢንዱስትሪ ኤክስፔንሽን ድጋፍ የተለወጡ ኢንተርፕራይዞች ተምክር እንዲቀመር እና እንዲሰፋ ይደግፋል፤ ይከታታላል ያስተባብራል
 - ኸ) የተቋሙ አሰልጣኞች የክህሎት ክፍተታቸውን በማጥናት ተጨማሪ ስልጠና የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
- 4) የክፍተኛ የትምህርት ተቋማት ተግባርና ኃላፊነት
- ሀ) ለኢንተርፕራይዞች ጠቀሜታ ያላቸውን ተፈላጊና አዋጭ ቴክኖሎጂዎችን በጥናትና በምርምር በመፍጠር ያስተዋውቃል፤

ለ) ተስማሚ የሆኑ ቴክኖሎጂዎች በአካባቢና በቀላል ጥሬ ዕቃ እንዲመረቱ የሚያስችል ጥናትና ምርምር በማድረግ ውጤቱን ለተለያዩ ተቋማት ያስተዋውቃል፤

ሐ) በተመረጡ ቴክኖሎጂዎች አጠቃቀምና አመራረት ዙሪያ ለኢንተርፕራይዞች ስልጠና፣ የምክር አገልግሎት እና አስፈላጊ መረጃዎች ይሰጣል።

መ) የኢንተርፕራይዞች ማስተባበሪያ ማዕከላትን በማቋቋም ለተማሪዎች እና ለሌሎች ማህበረሰብ ተከታታይነት ያለው የኢንተርፕራይዞች ስልጠና ይሰጣል

ክፍል አምስት

ክትትል፣ ድጋፍ፣ ግብረ መልስ እና ማበረታቻ ስርዓት

23. ክትትልና ድጋፍ

1) የፌዴራልና የክልል ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ/ቢሮ እና የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ በጋራ በመሆን ዓመታዊ ዕቅዳቸውን በማዘጋጀት የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማትን በጥሬ ዕቃ፣ በማሸን አቅርቦትና በአሰልጣኞች ምደባ በተሟላ ሁኔታ በማደራጀት ለነባርና አዳዲስ ኢንተርፕራይዞች ስልጠና በመስጠትና በየጊዜው አቅማቸውን በመገምገም ክትትልና ድጋፍ ማድረግ ያስፈልጋል፤

2) በሀገር አቀፍ ደረጃ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ እና የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ በመቀናጀት በአመት አራት ጊዜ በጋራ በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት በአካል በመገኘት ክትትልና ድጋፍ ማድረግ አለባቸው።

3) በክልል ደረጃ የክልሉ ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና እና የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ በመቀናጀት በአመት አራት ጊዜ በጋራ በክልል በሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት በአካል በመገኘት ክትትልና ድጋፍ ማድረግ አለባቸው።

4) በተጨማሪ በክልሎች በሚወጣው የአስፈጻሚዎች የጋራና የተናጠል የክትትልና ድጋፍ መርሀ ግብር መሰረት የሚፈጸም ይሆናል።

24. ግብረ-መልስ

የኢንዱስትሪ ኢክስፐንሽን አገልግሎትን በተቀናጀና በተሳካ መልክ ለመምራት ከላይ በተቀመጠው የክትትልና ድጋፍ ስርዓት መሰረት በየደረጃው የሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት እና የዘርፉ ልማት አስፈጻሚ አካላት በቅንጀት ግብረ መልሱን በማደራጀት ለሚመለከታቸው ፈጻሚዎች በማድረስ ተግባራዊ ይሆናል።

25. የማበረታቻ ሥርዓት

የኢንዱስትሪ ኢክስፐንሽን አገልግሎትን በሚፈለገውና ውጤታማ በሆነ መንገድ ተግባራዊ ያደረገና ተጨባጭ ለውጥ ያስመዘገበ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ተቋም እና የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ጽ/ቤትና ጉልህ አስተዋዕድ ላደረጉ የኢክስፐንሽን ባለሙያዎች ማበረታቻ የሚያገኙ ሲሆን ማበረታቻውም 60% ለተቋሙ ወይም ለጽ/ቤቱ እና 40% ለአሰልጣኙ ወይም ለባለሙያው የሚደርስ ድርሻ ይሆናል። ይህን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልገውን ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ በፌዴራል የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ እና የከተማ የስራ ዕድል ፈጠራ እና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ በጋራ ይዘጋጃል።

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

26. መመሪያ ስለማሻሻል

ይህ ሞዴል መመሪያ የህብረተሰቡን ተጠቃሚነት ለማሳደግ እንዲሁም ከአገሪቱ ኢኮኖሚያዊ እድገት ጋር ለማጣጣም መሰረታዊ ይዘቱን ሳይለቅ እንደ አስፈላጊነቱ በክልሉ/ከተማ አስተዳደሩ ካቢኔ ወይም በፌዴራል ከተማ ልማትና ቤቶች ሚኒስቴር አማካኝነት ሊሻሻል ይችላል።

27. መመሪያው ስለሚጻፍበት ሁኔታ

ይህ ሞዴል መመሪያ ከፀደቀበት ከ-ግንቦት 14-ቀን 2010 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

የከተማ ልማትና ቤቶች ሚኒስትር ሚኒስትር